עד שיבלע בבשרה יכול נגע במקצת חתיכה יהא כולו פסול ת"ל יגע הנוגע פסול הא כיצד חותך את מקום שבלע בבשרה ולא בגידין ולא בעצמות ולא בקרנים ולא בטלפים יקדש להיות כמוה הא כיצד אם פסולה היא תפסל [ואם] כשרה היא תאכל כחמור שבה אמאי וניתי עשה ולידחי את לא תעשה אמר רבא אין עשה דוחה את לא תעשה שבמקדש שנאמר ועצם לא תשברו בו ר"ש בן מנסיא אומר אחד עצם שיש בו מוח ואחד עצם שאין בו מוח אמאי ניתי עשה ולידחי את לא תעשה אלא אין עשה דוחה לא תעשה שבמקדש רב אשי אמר יקדש עשה הוא ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה אשכחן חטאת דמתקדש בבלוע שאר קדשים מנלן אמר שמואל משום ר"א זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמילואים ולזבח השלמים [לעולה] כי עולה מה עולה טעונה כלי אף כל טעונה כלי מאי כלי אילימא מזרק בשלמי ציבור נמי כתיב בהו ויקח משה חצי הדם וישם באגנות אלא דסכין ועולה גופה מנלן דכתיב וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת והתם עולה הוא דכתיב ויעלהו לעולה תחת בנו מנחה מה מנחה אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה אף כל אינם נאכלין אלא לזכרי כהונה מאי היא אי חטאת ואשם בהדיא כתיב בהו כל זכר בכהנים יאכלנו ואי שלמי ציבור מריבויא דקרא אתי בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אותו לימד על שלמי ציבור שאינן נאכלין אלא לזכרי כהונה תנאי היא

עד שיבלע. כגון המהתך שומן חטאת וסך ממנו כלי של שלמים ונבלע בו ומכאן אנו למידים (פסחים מה.) היתר מצטרף לאיסור בקדשים ואין ללמוד מכאן טעם כעיקר שאין זה טעם אלא ממש: **תאכל כחמור שבה.** שהרי יש בה עכשיו שני מינין וכחומר שבשניהם תיאכל: **אמאי.** תיפסל משום האי פורתא: **ניתי עשה.** דואכלו אותם [שמות כט] דכשירה: **ולידחי לא תעשה.** דלא תאכל דפסולה ואע"ג י) דאיכא לא תעשה באכילת פסולין כדאמרינן בפסחים בכל שעה (דף כד.) כל שבקדש פסול בא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו: **ניתי עשה ולידחי.** ניתי עשה דאכילת פסח דכתיב [שמות יב] ואכלו את הבשר בלילה הזה: **ואם הסורה.** הוקשו כולן זה לזה ללמוד זה על זה יא) לכך הוקשו כולן לעולה דמה עולה טעונה כו': **אי נימא מורק.** לקבלת דם ויליף מעולת סיני דכתיב [שמות כד] וישלח את נערי בני ישראל וכתיב יב) עולה התם: **וישם באגנות.** וכיון דהדור איתקוש כולהו לשלמים דכתיב ביה בהאי קרא וילפינן מיניה לקמן בשמעתין (דף לח.)

מה

ס) **ניתי** עשה ולידחי את לא תעשה. לאו לתאכל כחמור שבה פריך שתיאכל בלילה ולמחר כשלמים דהאידנא דה"ל נותר ואין עשה דוחה את ל"ת שיש בו כרת (יבמות ח.) אלא אם פסולה היא תיפסל קאי דניתי עשה דאכילת קדשים ולידחי לאו דכל שבקדשים פסול בא הכתוב ליתן ל"ת על אכילתו [דקאי] (אי) נמי אמאר פסולין דליכא כרת כגון דנטמאה בלילה ולן דמה וחוץ למקומו (וחוץ לזמנו) וא"ת ומאי קושיא דלמא גזירת הכתוב הוא דאמר קרא יקדש להיות כמוה ויש לומר דקרא איכא לאוקומי ככשרה שתיאכל ס) כחומר שבה יב) עד הלילה ומיהו קשה דכי הוי לילה ניתי יג) עשה ונדחה ונראה דקרא איכא לאוקומי בבישול קדשים וחולין כי מתני' ועוד יד) דאם איתא דהכא לא דמי מאי חזית דילפת מכלאים בציצית דעשה דוחה את לא תעשה אדרבה נילף מהכא דלא דמי: **ואחד** עצם שאין בו מוח ואמאי ניתי עשה כו'. טו) בסוף כילד צולין (פסחים פה.) דריש מדכתיב ועצם לא ישברו יז) בו בפסח שני שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ככל חוקת הפסח יעשו אותו יח) אבל אי לאו קרא דפסח שני ה"א ואכלו את הבשר בלילה הזה בבשר שבתוך העצם ומה אני מקיים ועצם לא תשברו בו בעצם שאין בו מוח אבל עצם שיש בו מוח שובר ואוכל דיבא עשה וידחה לא תעשה והא יט) דפריך הכא ולאמי ניתי עשה כו' הכי פריך כלומר מהכא נגמר דאין עשה דוחה לא תעשה בעלמא כי הכא אלא ודאי במקדש שאני כ) וי"ל דהכי פריך ניתי עשה כו' כמו בחולין ונוקי קרא דיקדש אם כשרה תיאכל כחומר שבה דשייך בה כרת אם היא נותר וקמ"ל דהיתר מצטרף לאיסור כדאיתא פרק אלו עוברין (פסחים מה.) ובפרק ג' מינין (נזיר לז:) ולא נוקים קרא לאם פסולה תיפסל דליכא אלא לאו ומשני גלי קרא גבי קדשים בעצם שיש בו מוח דלא דחי ולכך נילף קדשים מקדשים ולא נילף קדשים מחולין כרו"ך. וא"ת שאני הכא משום דאפשר לקיים שניהם דמנח גומרתא עילוייה ושקיל ליה מוח וי"ל דרבא הכא לטעמיה דמפרש בסוף כילד צולין (פסחים פד:) גבי אין נימנין על מוח שבקולית דלא אפשר בגומרתא משום פסידא דקדשים א"כ לא מקיים עשה דואכלו את הבשר בלילה הזה דא"א שלא ישרוף הגומרתא מעט מן המוח שבפנים ואפי' אביי שמפרש התם משום פקע לאו משום דס"ל דגומרתא אפשר בלא שריפת מוח אלא קסבר דמשום הפסד קדשים מועט כזה לא חיישינן מיהא כא) אכתי קשה היכי כב) אתי האי עשה ודחי לא תעשה הא בעידנא דמתעקר לאו דשבירת עצם לא מיקיים עשה דאכילה כג): **והתם** עולה הוא כדכתיב ויעלהו לעולה תחת בנו. תימה דהאי קרא דרשי' ליה לענין חולין בפ"ק דחולין (דף טז.) דאמרינן מנין לשחיטה שהיא בתלוש שנאמר ויקח את המאכלת ואומר ר"ת דגמרינן נמי חולין מדכתיב לשחוט את בנו ולא כתיב לשחוט את העולה אבל כלי לא שייך למילף בחולין אלא בקדשים כשאר עבודות דבעו כלי שרת ומדכתיב ויקח דמשמע דבר תלוש ולא כתיב סכין כד) דרשינן תלוש בחולין וכלי בקדשים מדהזכיר מאכלת דהוה מצי למכתב ויקח המחתך ואע"ג דהתם בחולין (ג"ז שם) דחי רבי חייא זריזותיה דאברהם קמ"ל הכא לא שייך לדחויי הכי לענין מה שהביא דבר תלוש ולא סמך על מה שימצא גור וקנה מחובר שייך למימר דכתב כה) קרא לאשמועינן זריזותיה אבל לענין מאכלת שהזכיר למה לי למכתב אי לאו לאשמועינן דעולה טעונה כלי: **מה** מנחה אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה. ופריך בחטאת ואשם נמי כתיב כל זכר אלא לשלמי ציבור פירש בקונטרס הא דלא ילפינן זכרי כהונה מחטאת ואשם כדילפינן ממנחה משום דכתיב בתרוייהו גבי אכילת זכרים הוא קדש קדשים הוא דמשמע מיעוט הוא ולא אחר וקשה דבפרק איזהו מקומן (לעיל דף נה.) איכא תנא דיליף מהיקישא דחטאת מקרא דכתיב ועשיתם שעיר עזים [אחד] לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים מה חטאת לזכרי כהונה אף שלמי ציבור לזכרי כהונה הא כו) לא קשיא מידי דהכא היקישא לא איצטריך למילתא אחריתי ועוד נראה לפרש דהיינו טעמא הכא דהיקישא דחטאת ואשם איכא לאוקומי למילתא אחריתי כדמפרש הכא לא מוקמינן לה לאכילת זכרים דכיון כז) דאינו שוה בכל הנהו דכתיבי בקרא אבל כח) מנחה על כרחין להכי אתיא דלא משכחת למלתא אחריתי: **אף** כט) שלמי ציבור אין נאכלין אלא לזכרי כהונה. ושלמים דהאי קרא בכבשי עצרת קאי דקדש קדשים נינהו כל הכתובין במקרא זה ל) ונראה דעל כרחין איירי נמי בשלמי נדבה דהא בפ"ק (לעיל דף ה.) נפקא לן מהאי קרא שלא לשמו ועוד בכולהו קרבנות דטעונין כלי מהכא נפקא לן:

בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אותו וגו' לימד על זבחי שלמי ציבור כו'. האי קרא בפרשת קרח כתיב ואף על גב דזבחי שלמי ציבור לא כתיב התם כיון דכתיב בהאי קרא קדש יהיה לך וגבי כבשי עצרת כתיב בפרשת אמור אל הכהנים קודש יהיו לה' לכהן מסתברא דבדידהו מיירי וכן פירש בקונטרס ועוד לא) ילפינן משום דאיקרו קדש קדשים כדילפינן לעיל בפרק איזהו מקומן (דף נה.) ובפרק שני דערכין (דף יא.) מדכתיב על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם מה עולה קדשי קדשים אף זבחי שלמי ציבור קדשי קדשים:

[illegible]

ליקוטים [illegible]

עין משפט נר מצוה

סד א מיי' פ"ח מהל' מעה"ק הלכה ח:
סה ב מיי' שם הלכה טו:
סו ג מיי' שם הלכה טז:
סז ד מיי' פ"ד שם הלכה ז:
סח ה מיי' פ"י שם הלכה ג:

תורה אור השלם

1. כל אשר יגע בבשרה יקדש ואשר יזה מדמה על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום קדש: ויקרא ו, כ
2. בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה ועצם לא תשברו בו: שמות יב, מו
3. זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים: ויקרא ז, לז
4. ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח: שמות כד, ו
5. וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו: בראשית כב, י
6. וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו: בראשית כב, יג
7. כל זכר בכהנים יאכלנו במקום קדוש יאכל קדש קדשים הוא: ויקרא ז, ו
8. כל זכר בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא: ויקרא ו, כב
9. בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אתו קדש יהיה לך: במדבר יח, י

מוסף רש"י

עד שיבלע בבשרה. כגון שהיו שתי מחיתות אחת שלמים ואחת של בשר חטאת ונפל מן החטאת על השלמים ונבלע בה, יאכל כחומר שבה ליום ולילה כחטאת (מנחות צג:): **להיות כמוה.** הנוגע בה ונבלע ממנה (חולין צח:): **אם פסולה היא.** שאם פסולה היתה החטאת, כגון פיגול או פסול אחר: **תפסל.** אף זו שבלעה ממנה (פסחים מה.): **ואם כשרה היא.** החטאת, תהיה לבולעת היתנה לאסור באכילה אלא כחומר שבה, כחומר החטאת שנבלע בה, לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה וליום ולילה אחד (שם). ומהכא גמרינן לכל איסורי קדשים דלא בטילי לגמרי (חולין שם): **תאכל.** הבולעת: **כחמור שבה.** שהרי יש בה ב' מינין אחד חמור ואחד קל וכולה הולכת אחר החמור (פסחים שם): **זאת התורה וגו'.** כוליה קרא יתירה הוא דהא כבר כל אחד נכתב בפרשה אחרת זאת תורת העולה, זאת תורת החטאת כו', אלא לדרשה הוא דאתא: **מאי כלי.** על איזה כלי הוא מלמד: **אילימא מזרק.** כדכתיב (שמות כד) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות וכתיב בההיא קרא וישם באגנות, אלמא עולה טעונה מזרק ואתא האי ואם התורה לאקושי שאר קרבנות לעולה שיטענו מזרק: **וישם באגנות.** דהתם שלמים נמי הוו דכתיב ויזבחו זבחים שלמים: **מה מנחה אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה.** דכתיב (ויקרא ו) כל זכר בבני אהרן יאכלנה: **מאי היא.** על איזה מן הקרבנות מלמד שיהא נאכלין לכהנים (מנחות פב: מבח"י): **ואי שלמי ציבור.** כבשי עצרת: **כל זכר יאכל אותו.** לעיל מיניה כתיב זה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש וגו' וכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו, דלא צריך, דהא בכל הנך דכתיב בקרא דלעיל מיניה בכוליה כתיב זכרים, כגו את אהרן, ריבויה הוא ללמד על כבשי העצרת, דהתם נמי נקראו קדשים, דכתיב קדש יהיו לה' לכהן (שם פג.):

שיטה מקובצת

[illegible]

מסורת הש"ס

א) פסחים מה. נזיר לז: חולין צח., ב) פסחים פה. ע"ש, ג) ע' שבת כה. קלג. פסחים פד. ד"ה לב ביצה ח יבמות ה. כ. סא. סנהדרין יט. חולין קמא. ועי"ע ירושי' ביצה פ"א ה"ג, נדרים ספ"ג, ד) מנחות פב: ע' תו"כ צו פ"ח ה"ז-ח, ה) פי' רש"י דמכאן ואילך, נדפס בדף צח., ו) ועי' פרש"י לקמן לח. ד"ה אלא סכין, ז) תו"כ שם פרש"י ד ה"י, ח) ועי' קרבן אהרן פר' א יד ע"א בהגהת דיבור זה, ט) עי' תוי' חולין צט. ד"ה תאכל, י) ועי' בפסקי תו' סעיף סט ישוב ע"ז ועי' במל"ת פ"י מהל' ק"ס ה"ח,

שינויי נוסחאות

א] גי' ר"ח שבהן. עיין בליקוטים: ב] נ"ל דתניא (יש"מ): ג] אלא ש"מ אין (יש"מ): ד] תוא תו"ל עשה ולא תעשה ואין עשה כו' (יש"מ): ה] נ"ל דמקדשה (יש"מ): ו] כרש"י גורס אי נימא. ולא ונתא אתא קיל (תורת יהודה): ז] נ"ל סכין (בתהי' ...): ח] נכ"י הגירסא בהונה אף כל לאתויי מאי אי לאתויי חטאת וכו': ט] בכהנים יאכל אותה כל זכר בכהנים יאכלנו כצ"ל (יעב"ץ): י] תיבת ואע"ג נמחקת (צ"ק). ונכ"י תיבת ואע"ג על פסולין ליתא (ב"ש): יא] כאן הס"ד ומה"ד לעולה. לכך כו' (בתהי' ושי"מ): יב] עט' שמכ"י וכ"ש וכתיב התם וישם באגנות. והס"ד ומה"ד בשלמי ציבור כו'. וכיון דהדור כו': יג] נ"ל שבהן כגי' ר"ח בפסחים וחולין וקאי אחטאת של יום ושלמים של אתם (גליון ש"מ ח"ן). ועי' בליקוטים: יד] גי' גה"ן לא ניתי. וכוונתם להקשות דלכשרים א"נ לגוה"כ דיקדש דאי הוי לילה א"נ הוי נותר ותו לא דמי ליה עשה (ח"ן), ועי' ל"ק ופ"מ דמפרשים עפ"י הגיר' שלפנינו. ועי"ש כת"כ: טו] ועוד נ"ל דהכי פריך דאם כל"ל (צ"ק): טז] גירסת ל"ק תימה בסוף וכו'. וכן כתמתך הדיבור מיסב אליק תמשמעות דגריסים על דרך קושיה, ומשום דלהלן מפרינים התוס' כמירין. אולם לשאר מפרשים שהבאתי להלן אות כ' אתי דברי התוס' כאן בפשיטות בלי שום הגהה דמפרשי מילתיה דר"ש בן מנסיא: יז] כש"ת וכ"ש וכ"ד הגיהו תשברו. והיא ל"ע דבפסח שני ישברו כתיב: יח] גי' ל"ק אותו דמשמע אבל כו' ועי' לות טו: יט] גי' ל"ק והשתא הא דפריך כו'. ועי' לות כו: כ] גי' ל"ק שאני לפ"ז ועצם לא תשברו בו בפסח שני למה לי וניל כו'. ועי' לעיל לות כו. נ"ל מתיבת וגי"ל עד ברוך, שייך לדיבור הקודם בסופו (ח"ן גליון). ועי"ש פ"מ ותוס"ק דמפ' גי' שלפנינו: כא] ומיהו (ש"מ): כב] היכי ס"ד דאתי (צ"ק): [illegible]